

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 16.

V Ljubljani, v soboto 26. februarja 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrletno 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Slavnostna seja deželnega zbora kranjskega.

V praznični obleki so prišli včeraj kranjski deželni poslanci v deželni zbor ob 9. uri. Na dnevnem redu je bil predlog poslancev dr. Papeža, dr. Tavčarja in barona Schwegelna, ki se glasi:

„Predsedstvo deželnega zbora kranjskega in člani deželnega odbora, ter trije člani, katere je voliti iz treh kurij deželnega zbora, se odpošljejo kot deputacija na najvišji cesarski dvor in se jim naroča,

najpokornejše čestitati v imenu deželnega zbora in vseh prebivalcev vojvodine kranjske Njegovemu ces. in kr. apostolskemu Veličanstvu, najmilostljivejšemu cesarju in vojvodi povodom izredne in srečne svečanosti preslavnega 50letnega vladarskega jubileja,

potrditi neomahljivo zvestobo in udanost, ki trdo in nerazdružno vežeta že stoletja deželo našo s presvetlo cesarsko rodovino,

in izraziti čustva neomejene ljubezni in udanosti, kakor neizmerne hvaležnosti, ki na vdajajo vse prebivalstvo te dežele radi neizcrpne milosti in blagohotnosti prevetlega vladarja in gospodarja dežele,

ter pred najvišjim cesarskim prestolom izraziti presrčno željo našo, naj bi Božja previdnost nam ohranila še mnoga, mnoga leta preljubljenega cesarja in vladarja v blagor domovine, države in Njegovih zvestih narodov.“

Deželni glavar Detela je v slovenskem in nemškem jeziku omenjal, da bodo letos slavili vsi avstrijski narodi cesarjevo petdesetletnico vladanja in da se jim pridružujejo tudi cesarju vedno zvesto udani prebivalci dežele kranjske. Božja previdnost je ohranila dolgo vrsto let presvetlega cesarja v blagor in srečo Avstrije. Upajmo, da se izpolni najiskrenejša želja avstrijskih narodov, da Bog ohrani presvetlega cesarja do skrajne meje človeškega življenja v blagor cele Avstrije. Vsi sinovi Kranjske brez razlike

strank so jedini v ljubezni do svojega vladarja, katerega čuvaj Bog!

Predlog so poslanci sprejeli soglasno.

Izgredi plave krvi.

Vstali so iz grobov srednjeveški vitezi in dne 21. t. m. v seji deželnega zbora kranjskega nastopili proti jednemu slovenskih poslancev s tistim regimentnim taktom, katerega so nekaj kazali le „izvenparlamentarno“, ob dotiki s tlačani. V deželnem zboru tačas še ni sedela rudeča tlačanska kri, zato so se celo v srednjem veku v zboru vedli dostojneje.

Deželni predsednik baron Hein, deželnega glavarja namestnik baron Lichtenberg in grof Barbo niso mogli krotiti svoje plave krvi. Vsi Slovenci so pričakovali odpora, ko so čitali poročila po listih, kajti ako se tako nečuvno postopanje danes mirno trpi proti jednemu poslancu, lahko zadene jutri vse naše poslance. Umevno je, da zlasti katoliško-narodna stranka ni mogla hladno požreti nenavadnega ponižanja. Prišel je dan osvete v seji dne 24. t. m. Da ne bomo preobširni, povejmo sbe sebine dogodke.

Poslanec dr. Papež je v ime kluba k zapisniku zadnje seje oddal nastopno izjavo: „V javnih dunajskih listih, pa tudi v uradnem ljubljanskem časniku se nahaja poročilo o seji deželnega zbora z dne 21. t. m. in v tem poročilu tudi izjava gospoda vladnega zastopnika, katera se med njegovim govorom vsled nastalega splošnega nemira ni natančno razložila, katera se pa, glasom navedenih poročil, da tolmačiti kot žalitev katoliško-narodne stranke, in sicer deloma v obče, deloma pa v oziru na zajedno žaljenega prečastitega člana in sovoditelja katoliško-narodne stranke, gospoda kanonika Kalana, ker se tej stranki prebačiva namen v izzivanje javnih nemirov, potem pa se poniževalno izraža o vsebini govora gospoda poslanca Kalana. V imenu kluba, kateremu imam čast načelovati, prosim gospoda deželnega glavarja, da nam da pojasnilo s tem, da se prečita javno in takoj v

tej visoki zbornici uradni stenogram dotičnih izjav, da bode potem klub katoliško-narodne stranke vedel izvajati posledice.“

Takoj za njim je poslanec Povše objavil nastopno izjavo: „Prevzvišeni gospod deželni predsednik je v zadnji seji med drugim izrekel tudi sledeče besede: „Vi ste rekli, imam priče, da ste to rekli, in to meni kaže tudi, kdo je bil provzročitelj tiste demonstracije, in to je ona stranka, katere voditelj je gospod poslanec kanonik Kalan.“ Tudi v uradnem listu je isto besedilo brati. Te besede in poročilo uradnega lista o tem silijo me, da se oglašam k besedi. Gosp. kanonik Kalan je podpredsednik katoliškega političnega društva in tudi osrednjega izvrševalnega odbora katoliško-narodne stranke, katerima odboroma imam čast sedaj načelovati. Umevno je, da te besede gospoda deželnega predsednika morajo vzbuditi v naši stranki ogorčenje, kajti raz mesta cesarskega namestnika izgovorjeno obdobjenje, da je stranka, katere sovoditelj je deželni poslanec gospod kanonik Kalan, provzročila one demonstracije, je žaljivo proti stranki, ki pač z mirno vestjo more izrekat, da je vsikdar zakonito in lojalno postopala v vsej politički preteklosti. V obrambo časti in dobrega imena katoliško-narodne stranke moram vsako sumničenje, da bi naša stranka vedela ali celo provzročila one demonstracije, z vso odločnostjo zavračati.“ (Dobro-klici na levi strani.)

Dež. glavar Detela naroči zapisnikarju, naj prečita govor barona Heina. Zapisnikar je prečital govor po stenogramu. Zadevni odstavek se glasi: „On (Kalan) je rekel, ne vem, ali je res, ali ne, pa on je rekel, da je vzrok onih demonstracij, ki so se prigodile v „Zvezdi“, bila prepoved (Posl. Kalan: tega nisem rekel! Posl. grof Barbo: Er lügt! Er hat wieder gelogen! Er ist der Lüge ja gewohnt! Lügt wie gedruckt!) Vi ste to rekli, tega meni ne bode zanimali, imam tukaj priče, in to meni kaže tudi, kdo je bil prouzročitelj tiste demonstracije, in to je ona stranka, katere voditelj je gosp. posl. kanonik Kalan. Več besed, jaz mislim, da gospod Kalan

Razvoj obrtnega šolstva v Avstriji.

Ravnopravnost človeškega delovanja in moderna razdelitev dela zahtevata strokovne šolske priprave. Šole so se razvijale s časom, kakor so posamezni stanovi stopali v veljavo in se konsolidovali. O tem nam pričuje pogled na naš minolo stoletje. Organizacije obrtnega šolstva se je lotila v polovici sedemnajstega stoletja najprej francoska vlada. Okoliščine in razmere so privedle ostale države do tega šolstva šele po stoletjih. Tudi pri nas se je pojavila potreba, naj se hranijo celi proizvajajoči slojevi proti inozemski konkurenci; tudi pri nas je bilo treba povečati obzorje domačega proizvajalca čez deželne meje in mu tako pridobiti vpliv ne le na domačem, temveč i na inozemskem trgu. Pri nas se je misel, dvigniti stan producentov, rodila že v času velikih, na široki podlagi osnovanih šolskih reform za gospostva Marije Terezije. A to so bili samo poskusi, po katerih so poskušale posamezne obrtne stroke za svojo astno korist razširjati strokovno znanje. Vsled

tedanjega duha niso smeli podobni poskusi uhati iz okvira občnih šol. Za cesarjevanja Jožefa II. je imela občna šola nedvomljivi izraz „zavod za povzdigo gospodarskih močij“. Cela vrsta na novo po navodilu prošta Kindermanna tedaj ustanovljenih „industrijskih šol“, kakor i naredba glede gojitve obrtnega risanja na normalnih šolah, nas o tem zadostno poučuje.

Strokovne šole tako urejene so imele nedvomljivi izraz današnjih obrtnih nadaljevalnih šol in so bile sploh prvi začetek strokovne izobrazbe. Zanimljivo je, da je bil v isti dobi, ko se je začelo razvijati strokovno šolstvo spodaj — v najširših vrstah — ustanovljen prvi tehniški zavod v Pragi l. 1806., katerega smoter je bil čisto podoben, toda dokaj višji. Tehniški zavod ni imel namena, izobraževati najširše vrste ljudij, temveč je bil namenjen razvitku velike obrti v vseh njenih področjih in strokah. Temu namenu naše tehnike, oborožene z vedo, ustrezajo šole popolnoma. Toda brzo se je pojavil nov nedostatek. Občutila se je potreba po obrtnih zavodih, kateri bi tvorili prehod med nadaljevalno šolo in visokimi šolami — zahtevala so se srednja obrtna učilišča.

Na mah, razven nekoliko slabotnih poskusov, naj bi se temu nedostatku odpomoglo z organizacijo realnih šol na podlagi statuta z leta 1851. S tem je pa dobila realka, ta vzgojevalni zavod, dvojni namen: pripravljati za višjetehniške studije in dajati neko, dejali bi, sredno stopinjo strokovne izobrazbe, katero je itak zahtevala tedanja obrt. In v programu tedanjih realk nahajamo stavbarstvo, mehaniko in podobne predmete, kateri so se poučevali. Da, celo delavnice so bile spajane z realnimi zavodi.

Istočasno s to novo organizacijo je bilo treba misliti na konečno preosnovo nadaljevalnih in strokovnih šol, namenjenih posameznim strokam obrtništvu. Uspeh reorganizacije ni bil kaj sijajen. Nadaljevalne šole v petdesetih in šestdesetih letih so se razvijale kaj neznatno in ustanavljanje strokovnih šol je popolnoma ponehalo do let sedemdesetih. Med tem časom se je pojavila v drugi polovici šestdesetih let potrebna reorganizacija realk, katerim nikakor nista ugajala dvojni smer in dvojni namen. Razven tega so postale tehnike istinite visoke šole, in potrebno je bilo, da se priprava zanje nekako popravi, osobito da se realke iznebe vseh pri-

ni vreden. (Poslanec grof Barbo: Ausgezeichnet! Wieder einmal abgeführt worden, der Schuft!)“ — (Galerija kliče: „To je plemstvo!“)

Dež. predsednik baron Hein je izjavil, da stenografični zapisnik ni natančen, češ da on ni rekel, kakor stoji v stenogramu: „Več besed, jaz mislim, da gosp. Kalan ni vreden“, ampak je le rekel, da „govor posl. Kalana več besed ni vreden. (Posl. Kalan: „Tudi to je žaljivo, posebno če nimati za odgovor nobenih razlogov.“) Glede obdolžitve katoliško-narodne stranke, da je provzročila zadnje izgred v Zvezdi, je dež. predsednik Hein preklical svoje trditve in obžaloval, da se je stvar napačno tolmačila proti stranki. Besedilo Kalanovega govora je bilo tako, da je moral govornik misliti, da se nanašajo na nedeljske demonstracije v „Zvezdi“, toliko bolj, ker je župan Hribar mej demonstracijami naznanil govorniku, da bi demonstracije koj ponehale, ako se prekliče prepoved igre.

Posl. Kalan: „Svojemu klubu, svojemu stanu, svojim volilcem in svoji časti sem dolžan, da se oglasim pri verifikaciji zapisnika. Stališče stranke sta že označila načelnika. Jaz imam tedaj varovati svojo čast kot poslanec nasproti deželnemu predsedniku. — Nasproti baronu Heinu konstatujem, da se pač smem z večjo pravico sklicevati na stenogram, nego baron Hein na svoj spomin, vendar nečem slediti baronu Heinu na pctu osebnih žalitev ter lojalno konstatujem, da je baron Hein izjavil, da ni imel namena mene osebno žaliti. Vendar pa moram reči, da je odgovor barona Heina zelo pomanjkljiv, ker je v njem še vedno ostalo mnogo neresnic, ker je namreč po uradnem konrespond. birô-u prišlo v vse liste, kakor da bi bil jaz priznal, da je bila prepoved te igre vzrok onih demonstracij, ki so se prigodile v Zvezdi. — Jaz izjavljam temu nasproti, da nisem nikdar rabil besedo v Zvezdi, marveč da je resnica to-le: Z ozirom na odlok vladne policije, glaseč se: Rešujé dotične prošnje dne 18. t. m., naznanja Vam se, da se predstava burke: „Nemški ne znajo“, spisal J. Alešovec v smislu gled. zak. prepove, ker bi isto lahko provzročilo politične demonstracije, kar pa ne bi se strinjalo z delokrogom društva, katero ni politično, — sem jaz dejal po stenogramu: „Obžalujem, da se je tako nedolžna igra sedaj v Ljubljani prepovedala predstavljati, obžalujem to vzlasti zato, ker je odlok ravno tisto provzročil, kar je hotel preprečiti, namreč razburjenost in — da se poslužim tega izraza — polične demonstracije.“ — Torej konstatujem iz stenograma, da deželni predsednik ni resnice govoril, ko je meni očital, da sem govoril o političnih demonstracijah v Zvezdi. — Nadalje mi je braniti kot možu poštenja svojo osebno čast nasproti besedam poslanca grofa Barbota, kateri je vmes klical mej govorom dež. predsednika. Z ozirom na zgoraj dokazano trditev, da sem resnico govoril, klical je vmes posl. Barbo: Er lügt! Er hat wieder gelogen — Er ist der Lüge ja ge-

tikljajev, ki so bili, mimogrede povedano, kaj neprikladni. Za ministerstva Hasnerjevega se je torej l. 1868. značaj realk popolnoma izpremenil. Vsled tega pa je nastala zopet nova velikanska praznota v šolskem sestavu — zlasti v obrtnem šolstvu. In res izvajamo stagnacijo v nekaterih obrtnih strokah tega časa kot nekako posledico tega naglega prehoda. Pametnejše bi bilo, ako bi se bilo preje skrbelo za obrtne šole, in potem šele naj bi se bile reorganizovale realne šole.

V istem trenutku niso spoznali škode, ki je vsled tega nastala, niti interesovani krogi. Dokler jim ni odprlo oči prenapolnjenje srednjih šol (reakl in gimnazij). Na jedni strani je bila nadprodukcija, na drugi pa — v obrtništvu — je nedostatek dobrih kvalifikovanih močij pokazal, da se je nekje grešilo. Seveda si je klestila i drugače pot — težnja po strokovni izobrazbi. Strokovne razstave, sosebno svetovne, raznovrstni inozemski muzeji itd. so izpodbadali strokovnjake-obrtnike, da so ustanavljali zavode, kjer bi poleg neposredne izobrazbe našel vzore, duh oživljajoče in ukus prestvarjajoče, ne samo producent, ampak i konsument.

(Konec prihodnjic.)

wohnt — Lügt wie gedruckt, in na koncu govora Heinovega je dejal Barbo: Ausgezeichnet. Wieder einmal abgeführt worden, der Schuft. S takimi izrazi se človek sam omadežuje, kajti v omikane kroge ni pristopa takim skrajno žaljivim in skrajno surovim besedam. Ako bi jaz hotel to postopanje poslanca Barbota prav označiti, moral bi se posluževati izrazov, za katere bi me moral deželni glavar klicati k redu. Toda tega meni treba ni, zakaj izrazi, katere si je osmelil rabiti posl. Barbo proti meni, s toliko elementarno težo padajo nazaj na onega, kateri jih je provzročil, da hujše obsodbe zanj ne more biti. — Pozivljam torej dež. glavarja, da varuje čast deželnih poslancev, posl. Barbota pa pozivljam, da, ako ima kaj čuta poštenja v sebi, prekliče svoje razžaljive besede.“

Dež. glavar Detela je izrekel nato, da obžaluje, da je grof Barbo rabil izraze, kakeršni se še niso slišali v deželnem zboru kranjskem, in pokliče posl. grofa Barbota k redu.

Posl. grof Barbo je rekel: „Iz spoštovanja pred visoko zbornico in njega predsednikom g. dež. glavarjem izjavljam, da obžalujem, da sem od gosp. glavarja grajane besede tako glasno izgovoril, da so prišle v stenografični zapisnik. Izraza „Schuft“ nisem rabil jaz, ampak neki drugi gospod. Jaz sem rabil izraz „Lügner“. Od svojih besed ne prekličem ničesar in radi njih rabe tudi po njih zadetemu gospodu ne morem osebno izreči obžalovanja. Izjavljam, da s tem nečem stranki, kateri pripada posl. Kalan, ničesar očitati. Na napade posl. Kalana ne bom reagiral, ker po svojih nazorih in po nazorih svojih ožjih somišljenikov ni dostojno moje moške časti, odgovarjati možu, ki je opetovano popolnoma dokazal, da povsem zasluži izraze, katerih sem se poslužil. Tak mož mene ne more razžaliti.“ Po teh besedah je zavlada silna razburjenost mej poslanci katoliškonarodne stranke. Posl. Kalan je stopil pred posl. grofa Barbota in drhteč od razburjenja opetovano zaklical: „Prosim, dokažite mi to! Zahtevam, da mi to dokažete.“ Posl. Barbo: „To vam je že dr. Tavčar dokazal. Sploh pa z Vami nimam ničesar več govoriti.“ Posl. Kalan: „To je nečuvén škandal!“ Dež. glavar Detela svari posl. Kalana, naj bo miren. Posl. Kalan: „Na vse strani jemljete ozire, samo na čast slovenskega poslanca ne!“ Dež. glavar Detela pokliče potem grofa Barbota vnovič k redu.

Dež. glavarja namestnik baron Lichtenberg je izjavil, da je besedo „Schuft“ on rabil in da ta mejklic obžaluje.

Poslanec Hribar: Deželni predsednik pravi, da sem mu rekel, da bodo demonstracije takoj ponehale, če prekliče svojo prepoved burke „Nemški ne znajo“. Tega nisem rekel! Izjavil sem mu le, ko sem zaznal za prepoved, da je ta odlok skrajno ponesrečen. Hein je na te besede, ki so vzbudile splošno senzacijo, molčal. Polomil se mu je celo stol, na katerem je drhtel v silni zadregi.

Poslanec Kalan pravi: „Poslanec Barbo je rekel, da zamore iz zapisnikov deželnega zbora dokazati, da so opravičeni njegovi izreki, naperjeni proti meni. Jaz pozivljam posl. Barbota, da to stori ter dokaže, kar je trdil. Jaz sem vsako besedo, katero sem govoril v deželnem zboru, pripravljen zagovarjati in dognati dokaz resnice. Torej na dan z dokazi! Jaz sem pripravljen!“ Poslanec Barbo pa je obmolknil kakor grob in nobene besedice ni upal ziniti. Občna nevolja je zavlada vsled tega po vsej zbornici in na galeriji, češ da more kak poslanec samega sebe tako osmešiti pred svetom. To vam je nemški grof s svojimi pojmi o časti in poštenju!

Med to debato se je primeril zanimiv prizor. Ker je vsa natlačena galerija odobrvala odločni nastop posl. Kalana napram dež. predsedniku in nemškimi poslancem, zaklical je dr. Tavčar razburjen galeriji, naj molči.

Dr. Papež je predlagal, da naj se prekine seja za deset minut. Poslanci se zbero v klubnih prostorih na posvetovanje. Poslanca Lenarčič in Luckmann posredujeta pri katoliško-narodni stranki. Ko se seja zopet otvori, izjavi posl. dr. Papež, da klub poslancev kat. narodne stranke vzame pojasnila, opravičenje in obžalovanje dež.

predsednika Heina v vednost ter da pričakuje, da bo dež. predsednik vplival na to, da se ta zadeva popravi tudi v uradnem listu. Kar se pa tiče zadeve med poslancem Kalanom in poslancem grofom Barboto, dogovorili so se poslanci vseh treh klubov, da se izvoli poseben odbor, ki bo le stvar poravnal izvenparlamentarno na en način.

V včerajšnji seji je rekel posl. Kalan: „Jaz sem hotel danes govoriti pri verifikaciji zapisnika ter označiti svoje stališče nasproti izjavi posl. grofa Barbota v zadnji seji, ki je bila za-me še bolj žaljiva nego njegovi vmesni klici, zlasti še zato, ker jo je spregovoril posl. Barbo deloma tudi v imenu svojih somišljenikov. — Ker pa je deželni glavar izjavil, da so se v to določeni gg. poslanci (Detela, Murnik, dr. Papež in dr. Schaffer) s to zadevo že danes bavili, a je še ne dovršili, zato izjavljam, da se danes ne poslužim svoje pravice govoriti pri verifikaciji zapisnika današnje seje, da si pa pridržim pravico pri verifikaciji zapisnika prihodnje seje o tem označiti svoje stališče, ako se za mojo osebo ta zadeva častno ne reši.“ — Ta seja se je pričela danes popoldne ob štirih.

Splošno mnenje Slovencev je, da bi bil pri takem nečuvnem obnašanju nemških plemenitnikov umesten res le „en način“. Napravili naj bi bili vsi slovenski poslanci že dne 21. t. m. skupni „exodus“, ter pričakovali zunaj zbornice temeljitega in popolnega zadoščenja.

Morituri vos salutant!

V Istri dne 24. svečana 1898.

Pač nismo mislili pred malo časom, da bi se mogel tužni vsklik vrlega poslanca Spinčića kdaj uresničiti. Toda sedaj se bojimo, da se morda uresniči. Kako bi ne bil naš strah opravičen, ko se z nami Slovani v Istri postopa uprav barbarski, ko večina v deželnem zboru, sestavljena po krivičnem volilnem sistemu, z našimi zastopniki in z nami dela uprav na brutalen način, a vlada — molči! Dozdeva se nam, da je vlada popolnoma pozabila na l. 1848. Dokumenta iz l. 1818, koja smo čitali v naših listih, nam dajeta dokaj razmišljati. Kako so nas takrat cenili, kako so nam takrat zaupali! Težko sicer a vendar rečemo: ker so nas rabili. A sedaj, kdo se zmeni za nas, ko nas nihče ne rabi! — Deželni zbor isterski je pravi „unicum“ na svetu. Povsod se najde večina, ki tudi vporablja svojo moč, vendar — razun v Trstu — je ne zlorablja, še menj pa, da bi krivično postopala, a v isterskem deželnem zboru godi se še huje! Večina grozno terorizuje in zasramuje manjšino in pomaga ji nalašč zato najeta galerija. Stari predsednik izpraznuje sicer galerijo, a vse to je le „pro forma“, saj dobro ve, da se ne izprazni, ampak se druhal le poskrije. Prav res italijanske opice med večino in galerijo hočejo posnemati dunajske „volkove“, samo s tem razločkom, da je ropotal na Dunaju le Wolf, a v Pulju bi ga smeli imenovati „tigra“! Škoda res, da nihče izmed Italijanov v zbornici nima tega imena! Na vse izbruhe „avite culture“ pa vladni zastopnik lepo — molči, češ, jaz nisem policijski komisar. Le gladite jih, da vas enkrat bolj ogrizejo!

Navzlic temu se pa vendar italijanska večina boji za prihodnost. Kaj delajo Italijani, da bi si osigurali pozicije za vedno? Najprvo hočejo razdeljevati vse večje občine, toda le one, katere vodi slovenska ali hrvaška stranka. Na ta način bodo, si mislijo, gotovo zmagovali. Poskus je jako dober in sem pa tje tudi ne bode brezuspešen, dasi tudi s tem ne dosežejo popolnoma svojega namena. S svojo brutalno večino — „brutalità dei numeri“, bi sami rekli — hočejo uničiti slovensko-hrvaške občine. Na vrsti sta letos mestna občina Pazin in selska občina Pomjan. — Ko bi ne bili prepričani o naklonjenosti vlade do Italijanov, bi ne mogli upati, da bi vlada podpirala te naklepe; a ker je tudi želja vlade, da se Slovani v Istri zatró, ljudstvo pa počasi pripravi za odpad, smo prepričani, da se Italijanom ugodi tudi pri takih krivičnih delih. Naj bode, saj letos obhajamo ravno 50 l., kar so bili Slovani v Istri glavna podpora proti sovražnim, t. j. italijanskim invazijam. Ako

bi se l. 1848. povrnilo, — kar Bog ne daj! — smo jako radovedni, kako izpodbujevalna pisma bi nam pa sedaj dohajala. Slovani so v Istri ostali vedno isti Slovani, a vlada, ki je Slovane takrat tako rabila, jih je ne le pozabila, ampak jih celo zistematično zatira s pomočjo italijanskih iredentistov. Zakaj nas tirate do obupa? Še najdete zvestih in lojalnih Avstrijcev v Istri, a ti so le — Slovani, koje vi zatirate. In Italijani? Veliko bi bilo, ako bi med italijansko gospodo našli le nekaj lojalnih mož. Mi še to pripomnimo, da bi z razdeljeno občino pomjansko bile potem vse občine ob morju od Trsta do Pulja v rokah italijanskih iredentistov in iredentistično navdahnjenih propalic. Tudi to ni brez pomena in bi znalo biti za obstoj države kdaj silno nevarno. Dobro zori Istra za odpad — s pomočjo vlade! Le spleta naj si bič, ki zna postati za njo pekoč. Ljudstvo politično zatreti in mu v srcu udušiti avstrijski čut, za to bode poskrbela ta gospoda, a verski čut in s tem tudi avstrijski čut še bolj gotovo ljudstvo vzeti, to naj bode poskrbela — žali Bog! — duhovščina, katero si bodo vzgojili šele s pomočjo framazonske „Lege naz.“ — S tem bodo največ dosegli, kakor vidimo, saj je mlajša italijanska duhovščina „Amicove“ barve, ki je Slovanom silno sovražna. Gorje ljudstvu, kadar pride med nje še duhovščina, vzgojena po Le ginem receptu! In italijanska mladina že sedaj dobiva podporo od framazonske „Lege naz.“; kar pa ta ne more storiti, doseglo bode popolnoma novo društvo „Unione di S. Giusto e S. Nazario“, društvo, ki ima edini namen slovenske mladeniče v semenišču poitalijančevati. — Ti dve društvi bodeta tedaj vzgojili duhovščino, katero bode prošinjale duh framazonskega društva „Lega nazionale“. — Ako gremo tako dalje, se gotovo v bližnji prihodnosti izpolni obupni klic: „Morituri vos salutant!“

Izvirni dopisi.

Ob sočinih bregovih 24. februarja.

Po dolgem cincanju je vendar prišel gosp. Val. Kumar kot okrajni nadzornik v Tolmin. V sredo dne 9. t. m. počastil je Tolmin s svojim prihodom. Nekateri mislijo, da je to imenovanje le začasno in da v par letih pride drugi. To je lahko mogoče, ker gosp. nadzornik ima vže 35 službenih let in si z vso pravico vošči pokoja, da bo enkrat začel še le živeti. Kot nadzornik ne bo zadel samo ob rožice, vendar njegov srečni značaj bo znal že tako sukati, da ostane na zgoraj in na zdolaj — prost. Bog daj srečo!

Na poti iz Modreje proti Sv. Luciji pri nekem mostiču našli so mrtvega človeka, ki je bil doma iz Modreje. Namenjen je bil na „de belo nedeljo“ zvečer na Most. Najbrže ga je na poti mrtvoud zadel vsled obilnega žganja. Žganje zahteva vsako leto več žrtev!

V nedeljo dne 20. t. m. umrl je nagloma č. g. Franc Lužnik, župnik iz Volč Bolehal je več časa zadnjokrat je maševal na dan sv. Stefana. Zdravniki so bili različnega mnenja. Nekateri so čutili nevarnost, drugi ne. Toda resnica je, da rajni gosp. župnik, prišedši pred devetimi leti iz ene najbolj zdravih duhovnij — iz Roč, kjer prijazno solnce sije v najhujši zimi, v megli in vlagi podvržene Volče, je že prvo leto tako upadel, da se mu je vsakdo čudil. Ker mož ni bil posebno močne narave, zato ga je najbrže ta sprememba prezgodaj pobrala. Rojen je bil 27. januarja 1847, v mašnika posvečen 6. septembra 1871. Kot kapelan je služboval tri leta pri Sv. Luciji, potem je prišel v Roče, kjer je ostal 13 let. L. 1889. prišel je v Volče kot župnik.

Mož je bil jako mehkega in občutljivega srca. Naravno je, da se ga je lotila v zadnjih letih neka otožnost, kakor se je baje zdravnik izrazil. Kot duhovni pastir je bil jako vesten in skrben. V ostalem pa so veljale rajnemu besede sv. pisma: „Nedolžni verja ne vsaki besedi“.

Na pustni torek je bil pogreb, katerega je vodil tolminski dekan. Od blizu in daleč je prišlo 14 duhovnikov, ki so mu skazali zadnjo čast. Domači pevci so mu zapeli navadne nagrobnice. Splošna žalost faranov je pokazala, kako priljubljen je bil med svojimi ovčicami. Rajnik počiva v svojem rojstnem kraju.

Zopet je eden pastirjev v najlepši moški dobi padel ter prostor prazen pustil. Pri tolikem pomanjkanju duhovnikov je vsaka izguba občutljiva. Bog daj, da bi ta prazni prostor zasedel vreden naslednik, ki bo imel pred očmi važnost izpraznjene župnije. Volče so tako rekoč v središču tolminskega okrajnega glavarstva in blizu Tolmina. Zato je pač potrebno, da pridejo na taka mesta možje, ki razumejo znamenja časa. Vrhu tega potrebno je, da bo naslednik močan in zdrav, ker drugače ne bo mogel kljubovati večni megli in mokremu mrazu.

Politiški pregled.

Gautschu se maje stol. Državni zbor se baje otvori dne 15. marca, a Nemci hočejo nadaljevati obstrukcijo in tudi Čehi niso z Gautschem nič zadovoljni. Danes se je pričela adresna razprava v češkem deželnem zboru, in sicer pred proračunsko razpravo. Nemci so zagrozili, da zapuste deželno zbornico. Baron Gautsch in grof Goluchowski sta se odpeljala zopet v Budapešto k cesarju, da se dogovorita zaradi sklicanja delegacij in najbrže še kaj drugega.

Delegaciji se zbereta v drugi polovici meseca aprila v Budapešti, koder se bode mudil tačas tudi cesar. Takrat se bode slavila tudi petdesetletnica sankcije ogerskih osnovnih zakonov iz leta 1848.

Poslanca Kalteneggerja štajarski listi še vedno grozno obirajo, ker je glasoval za celjsko slovensko gimnazijo v državnem zboru. Kadar govori v štajarskem deželnem zboru „ta izdajica“, vsi liberalni Nemci zapuste dvorano. Sklenili so poslanci, da bodo to demonstracijo nadaljevali tudi v prihodnje.

Nižjeavstrijski deželni zbor je sklenil zakon, s katerim se spremene nekatere določbe deželnega šolskega zakona. Večja pravica se priznava župnikom, ki bodo povsod člani okrajnih šolskih svetov. „Slov. Narod“ zaradi tega besni nad dunajskimi „kršč. socialisti, alias klerikalci“.

Moravski češki poslanci so bili zadnje dni v posebnem odposlanstvu povabljeni od ministerskega predsednika na dogovor na Dunaj. Na Moravskem Nemcem prede, ker se boje, da bodo izgubili večino v deželnem zboru, ako se spremeni volilni red.

V Tešinu je imela shod stranka poslanca Stojalovskega dne 23. februarja. Sklenile so se na shodu resolucije, v katerih se zahteva, da naj se uvede v poljskih občinah tešinske kneževine poljski uradni jezik; v vseh poljskih šolah bodi poljščina izključno učni jezik, učni predmet pa v vseh ljudskih šolah iste kneževine, in na vseh železniških postajah v Šleziji naj se napravijo tudi poljski napisi.

Gališki deželni zbor je izvolil deputacijo, katera pojde čestitat cesarju o priliki jubileja. Zbor je sklenil, povabiti tudi bivšega ministerskega predsednika grofa Badenija, da se pridruži deputaciji.

Zola obsojen, Dne 23. februarja se je končala v Parizu pred porotniki kazenska obravnava, na katere konec je nestrpnost čakala vsa Evropa in zlasti Francija. Porotniki so se imeli izreči, če je Zola kriv, ali ni kriv. Odvetnik Labori je kot zagovornik Zole porabil vso svojo prefriganost, da bi bil zmešal stvar z raznimi vprašanji. Pri končnem zagovoru je Zola nekako primerjal s Kristusom (!), ko se je spominjal Poncija Pilata, in rekel je, da se književnik Zola poteguje le za resnico in pravico, da je bil iz lajca domovine Eszterhazy, ne pa Dreyfus. A vse njegove fraze porotnikov niso mogle nič prepričati, da se Zola vleče za resnico in pravico. Porotniki so se posvetovali pol ure. Izrekli so, da je Zola po krivici razžalil francosko vojsko in da nobena okoliščina ne govori za olajšanje. Zola je bil obsojen na jedno leto ječe in na 3000 frankov globe, lastnik „Aurore“, v katerem listu je Zola obelodanil svoje obdolžitve, pa na štiri mesece ječe in na 3000 frankov globe. To je najvišja po zakonu dopustna kazen. Ko se je razglasila obsodba Zole, je ljudstvo frenetično ploskalo ter potem po ulicah napravljalo častnikom velikanske ovacije. Zola je zaklical porotnikom, ko so ga obsodili: „To so kanibali!“

Od vseh stranij je pa zadonel klik: „Zivelo vojaštvo, doli z Židi!“ — Mi se strinjamo s „Hrv. Domovino“, ki je v četrtek pisala v članku: „Koji su se skupili oko Zole? To so socialisti, židovska štampa i oni akademici i učenjaci, kakovih je vazda, i koji su se izticali bezboštvo, te svi neprijatelji katoličke crkve i krščanske vjere u obće. Mi ne možemo nego u interesu čovječanstva želiti, da podjedi ona struja, koju Zola i drugovi smatraju reakcijom.“ — Žal da imamo med našimi „Narodovci“ strujarje, ki pod Govekarjevim vodstvom drvijo za Zolo, sovražnikom krščanstva, in te dni solze pretekajo, ker niso v Parizu podlegli „klerikalni“ generali francoske vojske. Z ozirom na to žalostno prikazen govore še celo politični neprijatelji dr. Mahniča danes: „Dr. Mahnič jih je zgodaj spoznal!“ — V francoski zbornici je dne 24. t. m. Zolina zadeva prišla v razgovor, ko sta poslanca Hubbard in Gauthier stavila nujni predlog. Zbornica je s 416 glasovi proti 41 glasom izrekla vladi zaupanje in odklonila nujnost.

Sultan je podelil kralju Milanu kot poveljniku srbske vojske zlato kolajno.

Menelik, abesinski cesar, je sklenil, da bode prišel pogledat po Evropi. Mož je črne kože, nad 6 čevljev visok in jako močan ter precej izobražen. Obleko nosi belo in tudi z zlatom vezeni plašč je bele barve.

Domače novice.

Zveza z Nemci pretrgana! Včeraj so kranjski deželni polanci obeh slovenskih strank podpisali spravo. Danes zvečer odložila bodeta dež. odbornik dr. Tavčar in namestnik dr. Majaron svoji častni mesti in bodeta od vseh slovenskih poslancev zopet voljena. „Deutsche Stimmen“ trgajo poslanca Hribarja, ker se je ljubkal „klerikalcem“ in provzročil „pogin slovenske liberalne politične stranke“. Narodni stranki pa kličejo v spomin, „dass der von „Slovenski Narod“ so sehr bekämpfte „Slovenski dihur“ zum Range eines Organes der leitenden slovenischen Partei emporgeschleunigt wurde“. — Krokodilske solze, katerih smo pričakovali!

Občina Šmihelj-Stopiče je brzojavno z veseljem pozdravila dognano spravo obeh slovenskih strank na Kranjskem.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani namerava kranjski deželni zbor votirati 50.000 gld. Lepa svota, samo pazi naj se, da ne bodo slovinci plačevali, smetano bi pa lizal tujec. Nad Schwegelnom naj se zdaj odločno zavpije: „Apagel! Dober članek je v tem smislu prinesla včerajšnja „Soča“.

Zadnja seja kranjskega deželnega zbora, ki bode v ponedeljek, bode jako važna. Na dnevni red pridejo: volilna reforma, deželni proračun, slovensko vseučilišče in adresa na cesarja.

O aferi Kalan-Barbo piše „Edinost“: „Kar se je zgodilo od strani nemških poslancev, je nečuvstvo, je škandal. Kar se je zgodilo, se ni zgodilo somišljeniku klerikalne stranke, se ni zgodilo osebi Kalanovi, ampak zgodilo se je zastopniku naroda slovenskega. Tu ni bila žaljena oseba in ne stranka, tu je bilo žaljeno dostojanstvo slovenskih poslancev sploh na način, ki mora biti v memento vsem slovenskim poslancem brez razlike stranke! In čim je tako, je možno zadoščanje le po jedni sami poti: prestrižena bodi definitivno vsaka dotika s skupino, ki je padla na nivo Wolfovski zdivjanosti!! Zgrajali smo se nad Wolfom na Dunaju, in naj bi se ne zgražali nad Wolfi v Ljubljani!! Ako bi se ne, postavili, ponižali bi se sami na isti nivó!! Slovenski ponos, kje si?!“

Včerajšnjega „Slovenca“ je konfiskoval baron Hein.

Knezoškof dr. Anton Jeglič je bil včeraj v Ljubljani. V škofiji se mu je poklonil kapitelj. Dr. Jeglič se je zahvalil za poklon in prosil vsestranske podpore. Popoldne se je odpeljal na Dunaj h kanoničnemu procesu.

Osebnosti. G. Jožef Gressel nadpolkovnik pehotnega polka št. 17, je dobil plemiški stan s pridevkom „Baraga“. — Dne 23. t. m. je brzovlak pri postaji Klosterneuburg pri Du-

naju zgrabil preblizo tiru stoječega slovenskega pravnikarja Jakoba Zajca in ga s tako silo vrgel ob tla, da je obležal mrtev. — Gosp. Božidar Tomšič je imenovan asistentom pri c. kr. statistični centralni komisiji na Dunaju.

Iz deželnega zbora kranjskega. V seji dne 24. februarja so se skoro vse prošnje izročile v rešitev dež. odboru, namreč prošnja za devajoča dopolnitev vodopravnega zakona in eksproprijacije pri električnih napravah; prošnja slavinke občine za posojilo v šolske namene; za očiščevanje požiralnikov na Rašici; občine Črnomelj, vasi Pšenična Polica, vasij Kal, Strekljence in Omota, vasi Gor. Oskoršnica, dalje županste v Slavini, v Vrabčah, na Raki, v Idriji, na Turjaku, v Ambrusu — vse za vodovod. Sprejela se je resolucija poslanca Božiča glede razdelitve skupnih ekvivalentnih gozdov na Notranjskem in pomnoženja zemljemerskega osebja za agrarske operacije. Sprejel se je predlog za razširjavo ceste Radna-Mokronog-Velika Loka, prošnja pa, da se okrajna cesta Ljubljana-Studenec uvrsti med deželne ceste in da se zgradi cesta z Rakeka v Dolenji Logatec, sta se zopet odstopili dež. odboru. —

O deželnem gledališču v Ljubljani poroča iz Ljubljane „Narodna Misao“ v Zagrebu tako-le: „V gledališču se vrše sporedno s slovenskimi predstavami tudi predstave nemške družbe, ki ima pa polovico več nastopov, da si je v Ljubljani le osmina prebivalcev nemške narodnosti. Preobite predstave teh nemških komedijantov, prenasičenje ljubljanskega občinstva, ki v gledališču išče take zabave, kakeršno nam podajajo cirkusi, in pa nepresodnost nekaterih oseb, ki se sicer štejejo k narodnjakom, pohajajo pa na abonirane sedeže k slaboznanim nemškim operetkam in bajkam rajše, nego v slovenski domači zavod, ki razpolaga včasih s celo dovršenimi predstavami — je krivo, da je naš hram pri najizbornejših igrah v parterju in po ložah toliko kot prazen.“

Z Nabrežine se nam piše: Glede na vrstico, objavljeno v Vašem cenjenem listu med „Drobnimi novicami“ v 9. št., da je „v laški šoli v Nabrežini učitelj Negri obesil na steno kralja Umberta ter odstranil podobo našega cesarja,“ izjavlja podpisano županstvo, da v naši občini ni nikake laške šole, še manj pa imenovani učitelj. Pač pa so pri nas izključno slovenski zavodi ter i nastavljene izključno slovenske učne moči. Prosimo torej, da blagovolite v prihodnji številki to pomoto v toliko popraviti. Ign. Tance, župan. — (Res žal nam je, da smo to pomoto posneli po nekem slovenskem dnevniku. Ured.)

Drobne novice. Naučni minister je potrdil pravila za zasebno žensko učiteljsko v ljubljanskem uršulinskem samostanu. — Maskarada „Tržaškega Sokola“ se je izvršno obnesla. Obiskal jo je tudi namestnik grof Goš. — Na železnici je umrl V. Levi, ki se je vozil iz Gorice v Trst. Pri Devinu je sprevednik zahteval od njega voznik listek. Mož je slonel na klopi, a ni se ganil. Ko ga sprevednik potipa, opazi da je že mrtev. — V Višnji Gori je bil dne 19. febr. županom izvoljen g. Anton Štepic. — V Trstu je ustrelil neki Fran Pahor 20letno Frančiško Semolič in sebe.

Društva.

Javno predavanje. Prihodnji četrtek predaval bode v „Slovenski krščanskosocijalni zvezi“

v Ljubljani č. g. kanonik J. Sušnik o Nanse novem potovanju na severni tečaj. Začetek ob 1/28 uri zvečer. Predavanje se bode vršilo v veliki dvorani „Katoliškega Doma“. Gostje dobro došli.

Pevovodstvo v pevskem društvu „Slavec“ je prevzel operni kapelnik gospod Hilarij Benišek. V ponedeljek dne 28. t. m. se prično zopet redne pevske vaje.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 25. februarja t. l. poslali: Č. g. Iv. Sakser, župnik v Hotedršici, 2 gld. — „Vesela družba v Naklem kot dobiček pri igri za zadnji knof“ 2 gld. 9 kr. — Po g. Vrtovcu iz dveh nabiralnikov v Žabljah 1 gld. 20 kr. — Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri g. Sršenu 3 gld. 10 kr. — Slov. akademiki v spomin umrlega stud. phil. Petriča 5 gld. — Družba Slovencev na Dunaju v X. okraju 8 gld. — Svatovska družba pri g. Fr. Podboju v Ribnici po poroki g. Jos. Žmavca in gdč. Marije Podboj 12 gld. in iz nabiralnika pri Cenetu 5 gld. 36 kr. — Iz nabiralnika pri g. Fr. Peklarju na Dolu pri odhodu č. g. Ant. Šebata nabrane 3 gld. — Podružnica na Greti 15 gld. — Č. g. Jos. Vodošek kapelan v Rajhenburgu nabral na Žičkarjevi gostiji v Lokvah 6 gld. 20 kr. — Sl. posojilnica v Kamniku 30 gld. — Moška podružnica v Kobariču po g. J. Rakovščeku 19 gld. — Sl. okr. posojilnica v Litiji 10 gld. — Ženska podružnica v Ajdovščini 68 gld. — Podružnica v Lehnju po g. Kopicu 16 gld. — G. Marica Novak na Trojanah nabrala na svatbi g. Antonije in Valentina Hribovšek v Motniku 6 gld. — Podružnica v Žužemberku po g. I. Peharcu 4 gld. 76 kr. iz nabiralnika. — Sl. okr. posojilnica v Mokronogu 10 gld. — Č. g. Fr. Gomilšek, kapelan v Jarenini, 5 gld. 10 kr., katere so zložili prijatelji, zbrani na odhodnici č. g. Mir. Horvata, kapelana v Jarenini, in 5 gld., zložene ob godovanju gospe Julijane Zupanič. — Gg. Kobal, c. kr. nadkontror carinskega urada, 2 gld., Belar, A. Pucihar Moravec in M. Kokalj po 50 kr., skupaj 4 gld., ker niso videli Sokolove maskarade v Ljubljani. — Gg. slovenski bogoslovci v Gorici 50 gld. pokroviteljine. — Šentpeterska ženka podružnica v Ljubljani po gospej Mariji Terčkovi 125 gld. — Podružnica v Loškem Potoku po č. g. župniku Moretu 43 gld. 50 kr. — Sl. posojilnica v Brezicah 10 gld. — Pri maskaradi v Vipavski čitalnici nabrali gdč. Pegan in Hrovatin 6 gld. 30 kr. — Vsem darovalcem prirčna hvala in slava!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Nova civilna pravda.

Postopanje pri sodiščih prve stopinje.

(Nadaljevanje.)

Razsodba. Po dognani razpravi in končanem dokazovanju razglasiti je strankama takoj pri razpravi, če količkaj mogoče, razsodbo z razlogi. Pozneje se pa dostavi strankama tudi pismeni odpravek razsodbe in z dostavljenjem odpravka stopi razsodba v moč.

Sodbo pa smejo le tisti sodniki sklepati, kateri so pri celi ustni razpravi sodelovali.

Izpolnilni rok šteje za vse slučaje 14 dni, izvzemši slučaj, da mora toženec kako delo izvršiti, za kateri slučaj določi sodišče primeren rok.

Zakon skrbi pa tudi za to, da se lahko mišljene pravde ne kopičijo, in določa, da je

stranko, ki se lahko mišljeno pravda vsled predloga nasprotnika obsoditi tudi na plačilo odškodnine.

Pravde posebne vrste Jednotnost novega zakona je zahtevala, da je nekaj dozdajnih pravnih, katere je stari zakon vredil jedno poleg druge, izginilo, ter so se spojile s splošnim postopanjem. Tako je izginilo skrajšano (sumarno) postopanje, potem postopek pred trgovskim in rudarskim sodiščem in izvršilno postopanje. — Nespremenjen je pa ostal postopek pri pravnih o ločitvi zakona in pri opominjevalni tožbi.

Glede sledečih pravnih so pa določila nekoliko spremenjena, oziroma postopek je tako uravnan, da se strinja z določili novega zakona:

1) V malotnem postopku, t. j. v pravdi za plačila do 50 gld, sme tudi zakonska žena za svojega moža nastopiti kot pooblaščenka, ako jej mož izroči pooblastilo, kar doslej ni bilo dopuščeno. V razpravni zapisnik se ne sprejemajo izvajanja strank, ampak se zabeležijo le bistvene stvari ter izidi dokazov.

Razsodbo je vsekako takoj po končani razpravi strankama razglasiti, in ista zadobi takoj z razglasitvijo svojo moč. Pismeni odpravek razsodbe dostavi se pa le tedaj strankama, ako se to zahteva, oziroma ako je katera stranka od razprave izostala.

Proti razsodbi v malotnem postopku se je mogoče vsklicevati edino le iz formalnih razlogov, in sicer:

- ako je sodil sodnik, katerega zakon kot takega izključuje,
- ako sodišče sicer ni bilo pravilno sestavljeno,
- ako se je sodilo pri sodišču, katero po zakonu tudi za slučaj ni bilo za razsojo pristojno, da bi se bili stranki na to sodišče zjedini,

(Dalje prihodnjič.)

Otvoritev gospodinjske šole.

Društvo „Gospodinjska šola“ v Ljubljani naznanja, da otvori društveno šolo v drugi polovici meseca marca letošnjega leta v svojih začasnih prostorih na sv. Jakoba trgu št. 3.

Sedaj se otvorijo samo večerni kurzi (od 1/26. do 1/29. zvečer). Poučevalo se bode domače gospodinjsvo v kolikor je potrebno v mali meščanski in delavski rodbini.

Predmeti pouka so: kuhanje, pranje, likanje, šivanje najpotrebnejših stvari, očiščenje obleke in stanovanja; nadalje teoretičen pouk v vzgojslovju in zdravjeslovju.

Pouk na jednom kurzu traje skozi dva meseca vsaki večer. Izvzete pa so nedelje in prazniki.

V jeden kurz vzame se dvanajst ljudski šoli odraslih deklet. Ponk je brezplačen, samo za skuhana in povžita jedila plača se polovica troškov, drugo polovico pa trpi društvena šola.

Ona dekleta, ki žele vstopiti v to šolo zglase naj se ustno ali pismeno pri učiteljicivoditeljici gospodinjske šole gospej J. Moosovi, sv. Jakoba trg št. 3. od 11. do 1/21 ure.

Za vsprejem v prvi kurz sprejemali se bode oglasi do 13. marca t. l.

V Ljubljani, 23. februarja 1898.

21 (2-2) Odbor „Gospodinjske šole“.

Usojava si uljudno naznaniti, da sva prevzela

generalno zastopstvo meščanske pivovarne v Plznu

(ustanovljene l. 1842) za Kranjsko, Spodnje Štajersko, za izvoz v Dalmacijo, Grško in orijent, ter da bodeva odprla najino zalogo dne 1. sušca t. l.

Pravočasno bodeva naznanila, v katerih prostorih bodo točili to pivo ter je prodajali v steklenicah.

Ljubljana, 24. svečana 1898.

Velespoštovanjem

Gorup & Schitnik.

22 (1-1)